

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Istorie
1.3 Catedra	
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ETNOARHEOLOGIE ȘI ARHEOLOGIE EXPERIMENTALĂ						
2.2 Titularul activităților de curs	CS III dr. Felix-Adrian Tencariu						
2.3 Titularul activităților de seminar	CS III dr. Felix-Adrian Tencariu						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					
Examinări					12
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	102				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	X
4.2 de competențe	X

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Prezența este obligatorie la curs. Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar întrucât aceasta perturbă procesul educațional.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența este obligatorie la curs. Pentru deplasările în teren în vederea realizării de experimente arheologice se vor folosi mașinile universității și mașinile personale, precum și echipament adecvat cercetării arheologice de teren (bocanci, haine de ploaie etc.). Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a acestuia pe motive altfel decât obiectiv întemeiate.

6. Competențe specifice acumulate

6.1 Competențe profesionale	<p>Să cunoască terminologia utilizată în arheologie;</p> <p>Să demonstreze capacitatea de utilizare adecvată a noțiunilor din arheologie;</p> <p>Să înțeleagă importanța corelărilor transculturale posibile prin cercetarea etnoarheologică și a experimentării ipotezelor enunțate în domeniul arheologic;</p> <p>Să cunoască rigorile științifice și deontologice ale demersurilor etnoarheologice și experimentale.</p> <p>Să adopte o strategie generală de cercetare arheologică experimentală sau de cercetare etnoarheologică</p>
6.2 Competențe transversale	<p>Abilități de lucru în echipă;</p> <p>Abilități de comunicare;</p> <p>Să demonstreze implicarea în activități științifice – elaborarea unui proiect de cercetare arheologică experimentală și/sau etnoarheologic, precum și de articole și studii științifice pe baza rezultatelor obținute;</p> <p>Autonomia învățării;</p> <p>Respectarea și dezvoltarea valorilor, standardelor științifice și eticii profesionale</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să cunoască metodele de cercetare în etnoarheologie și arheologie experimentală
7.2 Obiective specifice	Familiarizarea studenților cu două dintre cele mai moderne sub-discipline ale arheologiei, dezvoltate și promovate în ultimul secol decătre școlile antropologice americană și vest-europeană, prin crearea unor sisteme artificiale pentru explorarea materialelor, tehnologiilor și comportamentelor umane și/sau a proceselor arheologice. Evidențierea necesității introducerii și dezvoltării și în România a cercetărilor din aceste domenii pentru a studia, pe cale etnoarheologică (prin observarea artizanatului și meșteșugurilor tradiționale) și/sau pe cale experimentală (prin testarea ipotezelor la orice nivel al cercetării arheologice), relația dintre cultura materială și comportamentul uman. Promovarea la Universitatea „Al.I.Cuza” a arheologiei experimentale și a etnoarheologiei prin antrenarea studenților în activitățile Parcului Arheologic Cucuteni.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Arheologia experimentală și etnoarheologia. Noțiuni introductive. Legătura indisolubilă între cele două strategii de cercetare arheologică.	Expunerea; conversația	
Istoricul cercetărilor. De la primele observații etnografice și primele experiențe cu artefacte preistorice din sec. XIX la proiectele etnoarheologice complexe și arheologia experimentală modernă.	Expunerea; conversația	
Etnoarheologia și arheologia experimentală– principii, posibilități, limite.	Expunerea; conversația	
Cadrul cercetărilor de arheologie experimentală. Parcurile arheologice și siturile experimentale. Rețeaua EXARC.	Expunerea; conversația	
De la materia primă la produsul finit. Lanțul operator. Studiul producerii artefactelor.	Expunerea; conversația	
Prelucrarea pietrei. Olăritul. Metalurgia.	Expunerea; conversația	
Funcția și modul de utilizare a artefactelor. Elemente de traseologie.	Expunerea; conversația	
Materiale, tehnici și tipuri de construcții (lemn, pământ, lut, piatra)	Expunerea; conversația	
Urmărirea, pe termen scurt, mediu și lung, a destinului artefactelor după abandonare/depunere, a formării și deteriorării depunerilor arheologice.	Expunerea; conversația	
Reconstituirea experimentală a vieții cotidiene. Formele de	Expunerea; conversația	

subzistență. Ocupațiile. Funcționarea unor unități sociale vechi.		
Arheologia experimentală/etnoarheologia și educația. Elemente de pedagogie muzeală..	Expunerea; conversația	
<p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ascher, R. 1961: Experimental archeology. <i>American Anthropologist</i> 63, 4, 793–816. • Coles, J. M. 1973. <i>Archaeology by experiment</i>. London, Hutchinson. • Coles, J. M. 1979. <i>Experimental archaeology</i>. London, Academic Press. • David, N., & Kramer, C. (2001). <i>Ethnoarchaeology in Action</i> (Cambridge World Archaeology). Cambridge: Cambridge University Press. • Ferguson, J. E. (ed.) 2010. <i>Designing experimental research in archaeology: examining technology through production and use</i>. Boulder, University Press of Colorado. • Harding, A. F. (ed.), 1999. <i>Experiment and design. Archaeological studies in honour of John Coles</i>. Oxford, Oxbow. • Hegmon M. 2000. Advances in Ceramic Ethnoarchaeology, <i>Journal of Archaeological Method and Theory</i>, 7, 3, 2000, 129-137. • Ingersoll, D, Yellen J. E., Macdonald W. (eds) 1977, <i>Experimental Archaeology</i>. New York, Columbia University Press. • Kelterborn, P. 2004. Principles of experimental research in archaeology. <i>EuroREA</i> 2, 119-120. • Kleindeinst, Watson 1956: M. R.Kleindeinst, P. J. Watson, 'Action Archaeology'. The archaeological inventory of a living community. <i>Anthropology Tomorrow</i>, 5, 1956, 75–78. • Mathieu, J. R. (ed.) 2000. <i>Experimental archaeology. Replicating past objects, behaviours, and processes</i>. Oxford, BAR INT 1035, 1-12. • Millson, D. C. E. 2010. <i>Experimentation and interpretation: the use of experimental archaeology in the study of the past</i>. Oxford, Oxbow Books. • Paardekooper, R. P. 2008. Experimental archaeology. In Pearsall, D. M., <i>Encyclopedia of Archaeology</i>. Oxford: Academic Press, 1345-1358. • Reeves Flores, J. & R.P. Paardekooper (eds) 2014. <i>Experiments Past. Histories of Experimental Archaeology</i>. Leiden: SidestonePress. • Reid J. J. et al. 1975. Behavioral Archaeology: Four Strategies, <i>American Anthropologist</i>, New Series, 77, 4, 1975, 864-869. • Reynolds, P. J. 1978. Archaeology by experiment: a research tool for tomorrow. In: Darvill, T. C., M. Parker Pearson, M. Smith, R. W. S., Thomas R. M. (eds) <i>New Approaches to our Past: An Archaeological Forum</i>. Southampton, University of Southampton, 139-155. • Reynolds, P. J. 1979. <i>Iron-age farm: the Butser experiment</i>. London, British Museum Publications. • Roux 2007: Valentine Roux, Ethnoarchaeology: A Non-Historical Science of Reference Necessary for Interpreting the Past, <i>Journal of Archaeological Method and Theory</i>, 14, 2, 2007, 153-178. • Saraydar, St. C. 2008. <i>Replicating the past: the art and science of the archaeological experiment</i>. Long Grove, Waveland Press. • Schlanger 2005: Nathan Schlanger, The "chaîne opératoire", in C. Renfrew, P. Bahn (eds.), <i>Archaeology. The key concepts</i>, New York, 2005, 18-23. • Shimada, I. 2005. Experimental Archaeology. In: H. D. G. Maschner, C. Chippindale (eds.), <i>Handbook of Archaeological methods</i>. Lanham, Altamira Press, 603-642. • Stark, M. 2003, Current issues in ceramic ethnoarchaeology, <i>Journal of Archaeological Research</i>, 11, 3, 2003, 193-24. • <i>World Archaeology</i> 40/1, 2008, 1-6. 		

8. 2 Seminar	Metode de predare	Observații
Studiul tehnologiilor și comportamentelor preistorice cu ajutorul arheologiei experimentale și etnoarheologiei.	Dezbatere	
Prelucrarea pietrei. Cioplire, șlefuire, perforare.	Dezbatere	
Prepararea, modelarea și arderea lutului. Olăritul. Plastica.	Dezbatere	
Prelucrarea metalelor. Ciocănire. Turnare.	Dezbatere	
Tehnici de construcție și tipuri de case. Distrugerea	Dezbatere	

construcțiilor.		
Prepararea hranei. „Rețete” preistorice.	Dezbateri	
<p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ascher, Robert 1961: Experimental archeology. <i>American Anthropologist</i> 63, 4, 793–816. • Coles, J. M. 1973. <i>Archaeology by experiment</i>. London, Hutchinson. • Coles, J. M. 1979. <i>Experimental archaeology</i>. London, Academic Press. • David, N., & Kramer, C. (2001). <i>Ethnoarchaeology in Action</i> (Cambridge World Archaeology). Cambridge: Cambridge University Press. • Ferguson, J. E. (ed.) 2010. <i>Designing experimental research in archaeology: examining technology through production and use</i>. Boulder, University Press of Colorado. • Harding, A. F. (ed.), 1999. <i>Experiment and design. Archaeological studies in honour of John Coles</i>. Oxford, Oxbow. • Hegmon 2000: Michelle Hegmon, Advances in Ceramic Ethnoarchaeology, <i>Journal of Archaeological Method and Theory</i>, 7, 3, 2000, 129-137. • Ingersoll, D, Yellen J. E., Macdonald W. (eds) 1977, <i>Experimental Archaeology</i>. New York, Columbia University Press. • Kelterborn, P. 2004. Principles of experimental research in archaeology. <i>euroREA</i> 2, 119-120. • Kleindeinst, Watson 1956: M. R. Kleindeinst, P. J. Watson, 'Action Archaeology'. The archaeological inventory of a living community. <i>Anthropology Tomorrow</i>, 5, 1956, 75–78. • Mathieu, J. R. (ed.) 2000. <i>Experimental archaeology. Replicating past objects, behaviours, and processes</i>. Oxford, BAR INT 1035, 1-12. • Millson, D. C. E. 2010. <i>Experimentation and interpretation: the use of experimental archaeology in the study of the past</i>. Oxford, Oxbow Books. • Paardekooper, R. P. 2008. Experimental archaeology. In Pearsall, D. M., <i>Encyclopedia of Archaeology</i>. Oxford: Academic Press, 1345-1358. • Reeves Flores, J. & R.P. Paardekooper (eds) 2014: Experiments Past. Histories of Experimental Archaeology. Leiden: Sidestone Press. • Reid et al. 1975: J. J. Reid, M. B. Schiffer, W. L. Rathje, Behavioral Archaeology: Four Strategies, <i>American Anthropologist</i>, New Series, 77, 4, 1975, 864-869. • Reynolds, P. J. 1978. Archaeology by experiment: a research tool for tomorrow. In: Darvill, T. C., M. Parker Pearson, M. Smith, R. W. S., Thomas R. M. (eds) <i>New Approaches to our Past: An Archaeological Forum</i>. Southampton, University of Southampton, 139-155. • Reynolds, P. J. 1979. <i>Iron-age farm: the Butser experiment</i>. London, British Museum Publications. • Roux 2007: Valentine Roux, Ethnoarchaeology: A Non Historical Science of Reference Necessary for Interpreting the Past, <i>Journal of Archaeological Method and Theory</i>, 14, 2, 2007, 153-178. • Saraydar, St. C. 2008. <i>Replicating the past: the art and science of the archaeological experiment</i>. Long Grove, Waveland Press. • Schlanger 2005: Nathan Schlanger, The “chaîne opératoire”, in C. Renfrew, P. Bahn (eds.), <i>Archaeology. The key concepts</i>, New York, 2005, 18-23. • Shimada, I. 2005. Experimental Archaeology. In: H. D. G. Maschner, C. Chippindale (eds.), <i>Handbook of Archaeological methods</i>. Lanham, Altamira Press, 603-642. • Stark 2003: Miriam Stark, Current issues in ceramic ethnoarchaeology, <i>Journal of Archaeological Research</i>, 11, 3, 2003, 193-24. • <i>World Archaeology</i> 40/1, 2008, 1-6. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul urmărește să ofere studenților o bună pregătire în cercetarea arheologică, cu deosebire în domeniul etnoarheologiei și al arheologiei experimentale, care să ofere absolventului posibilitatea desfășurării de diverse programe educaționale în domeniul arheologiei, preistoriei/istoriei antice și muzeologiei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participarea activă la orele de curs; parcurgerea bibliografiei; însușirea conceptelor și a problematicii abordate în cadrul orelor de curs.	Examen oral	50%
10.5 Seminar/laborator	Realizarea unui proiect de arheologie experimentală sau de cercetare etnoarheologică. Lucrări practice de arheologie experimentală.	Proiect de arheologie experimentală / etnoarheologie	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Îndeplinirea tuturor parametrilor de execuție a unui proiect de arheologie experimentală sau a unui proiect de cercetare etnoarheologică.			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Semnătura Directorului de Departament

.....